

העיזים, אינו נאמן להוציא מבעל העיזים ללא ראייה.

ומוכח, שאף אבוא דשמואל סבר כרבא, שהמוחזק בחפץ שיכול לומר עליו לקוח הוא בידי, אינו צריך להביא ראייה עד כדי דמיו. (280) ומדוע אביי חולק על כך.

ומתריצין: **התם**, בעיזי דאכלי חושלא, לאו מידי דעבדא לאושולי ולאוגורי הוא, אין דרך בני אדם להשאיל או להשכיר עיזים, ולכן יש למחזיק בהם זכות לומר, אם העיזים בידי, בהכרח שלקוחים הם בידי,

ואף אם לא טען כך, יש לו מיגו שהיה יכול לומר לקוח הוא בידי. ולכן נחשב כמוחזק במשכון, ויכול להוציא מבעל העיזים עד כדי דמיו.

אבל **הבא**, חובל סכינא דאשכבתא, מידי

דעביד לאושולי ולאוגורי הוא, דרך בני אדם להשאיל את סכיניהם, ולכן אי אפשר לומר "מיגו דאי בעי אמר לקוח הוא בידי", כיוון שיתכן שזה בידו רק בתורת שאלה.

וכן מצינו, דשלח רב הונא בר אבין: דברים העשויין (281) להשאיל ולהשכיר, ובא אחד והחזיק בהם, ואמר "לקוחין הן בידי", אינו נאמן, כי אי אפשר לטעון לקוח הוא בידי אלא בדבר שאינו עשוי להשאיל ולהשכיר.

ומקשינן: וכי ורבא עצמו לית ליה האי סברא, לחלק בין דברים העשויים להשאיל ולהשכיר לאינם עשויים לכך?

והא היה מעשה, שבאו עדים והעידו שיש ביד היתומים חפצים הנמצאים ברשותם שלא כדין, ואמרו היתומים שאולים הם בידינו, וכשנגמור להשתמש נחזירם לבעליהם,

המיגו שהיא "לקוחים הם בידי" יש בכך משום העזה בפני הבעלים, וכיצד אמרינן שהוא יכול לטעון עד כדי דמיהן, ותירץ הש"ך בכללי מיגו [פו ו] שהכלל "מיגו דהעזה לא אמרינן" נאמר רק בזמן שהיה מלכתחילה סמיכות דעת של התובע על הנתבע כגון שהלווהו וכדומה, אבל באופן שהעיזים באו מאליהן יכול בעל החושלי להעזי פניו ואמרינן מיגו דהעזה לטובתו.

הר"ן הביא בשם הגאונים שהא דאמרינן יכול לטעון עד כדי דמיהן היינו בשבועה חמורה שאין לך מוציא ממון ללא שבועה, והר"ן עצמו פירש בדעתם שחייב שבועה מפני שהמיגו הוא מיגו דהעזה.

280. בשיעורי ר' שמואל [בבא מציעא ב,א] הקשה, דאף אם אביי מודה לכך שבמקום שיש לו מיגו המוחזק נאמן עד כדי דמיו, יתכן לומר

שבאופן שחבל סכין שהוא אוכל נפש אינו נהפך למוחזק למרות המיגו משום שעליו להחזיר את הסכין ללווה, ובפרט לדברי התוספות [קטו ב] שאילו ידע החובל שאסור לו לחבול אוכל נפש לא היה חובל, ונמצאת זכותו בטעות ואינו יכול לקנות את המשכון, עיין שם.

281. הרמב"ם [טוען ונטען ח ט] כתב דדווקא דברים העשויים להשאיל אינו נאמן לומר לקוחים הם בידי, אבל דברים שהם רק "ראויים" להשאיל ולא "עשויין" נאמן לומר עליהם לקוחין הם בידי, וכתב המגיד משנה שכן מוכח מלשון הגמרא דקתני דברים העשויין להשאיל ולהשכיר, והראב"ד השיג דאין חילוק בין דברים ראויין לעשויין. ועיין משנת רבי אהרן הלכות שכנים בבאור מחלוקתם.